

Proiect

Popescu Cristina Alexandra, grupa 322

Introducere

Scopul proiectului este de a realiza o analiza de varianță (ANOVA), care este o metoda statistică utilizata pentru a studia diferențele între medii.

Setul de date folosit pentru analiza este `penguins`, din (Horst, Hill, and Gorman 2020), care provine dintr-un studiu ce a investigat diverse caracteristici ale speciilor de pinguini: Adélie, Gentoo si Chinstrap. Scopul este sa gasim daca exista diferente in medie intre inaltimele ciocurilor, raportandu-ne la specie.

```
head(penguins)
```

```
# A tibble: 6 x 8
  species island bill_length_mm bill_depth_mm flipper_length_mm body_mass_g
  <fct>   <fct>         <dbl>         <dbl>             <int>         <int>
1 Adelie Torgersen         39.1           18.7             181          3750
2 Adelie Torgersen         39.5           17.4             186          3800
3 Adelie Torgersen         40.3           18              195          3250
4 Adelie Torgersen         NA              NA              NA           NA
5 Adelie Torgersen         36.7           19.3             193          3450
6 Adelie Torgersen         39.3           20.6             190          3650
# i 2 more variables: sex <fct>, year <int>
```

```
pg <- na.omit(penguins)
head(pg)
```

```
# A tibble: 6 x 8
  species island bill_length_mm bill_depth_mm flipper_length_mm body_mass_g
  <fct>   <fct>         <dbl>         <dbl>             <int>         <int>
1 Adelie Torgersen         39.1           18.7             181          3750
```

```

2 Adelie Torgersen      39.5      17.4      186      3800
3 Adelie Torgersen      40.3      18      195      3250
4 Adelie Torgersen      36.7      19.3      193      3450
5 Adelie Torgersen      39.3      20.6      190      3650
6 Adelie Torgersen      38.9      17.8      181      3625
# i 2 more variables: sex <fct>, year <int>

```

```
length(pg$species)
```

```
[1] 333
```

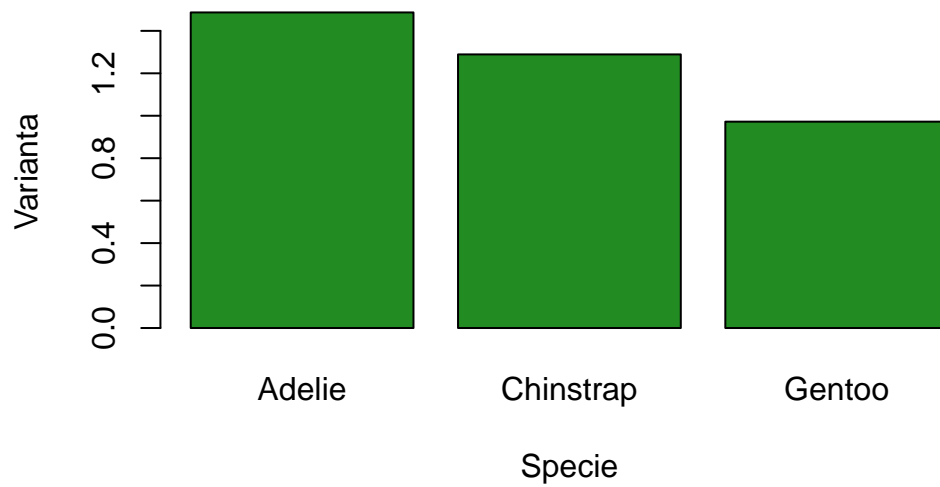
Testul Levene este o statistica utilizata pentru a vedea daca variantele dintre mai multe grupuri de date sunt egale sau nu. Acest test este folosit pentru a verifica ipoteza nula conform careia toate grupurile au aceeasi varianta. Daca valoarea $Pr(> F)$ este mai mica decat 0.05, aceasta indica faptul ca exista diferente intre variante, caz in care se respinge ipoteza nula. Daca $Pr(> F)$ este mai mare decat 0.05, nu avem suficiente dovezi pentru a respinge ipoteza nula, deci variantele grupurilor nu difera foarte mult. Vom face o reprezentare grafica a variantelor inaltimii in functie de specie, dupa care vom aplica testul Levene.

```
varianta <- aggregate(bill_depth_mm ~ species, data = pg, FUN = var)
```

```

barplot(height = varianta$bill_depth_mm,
        names.arg = varianta$species,
        xlab = "Specie",
        ylab = "Varianta",
        col = "forestgreen",
        cex.main = 0.7)

```


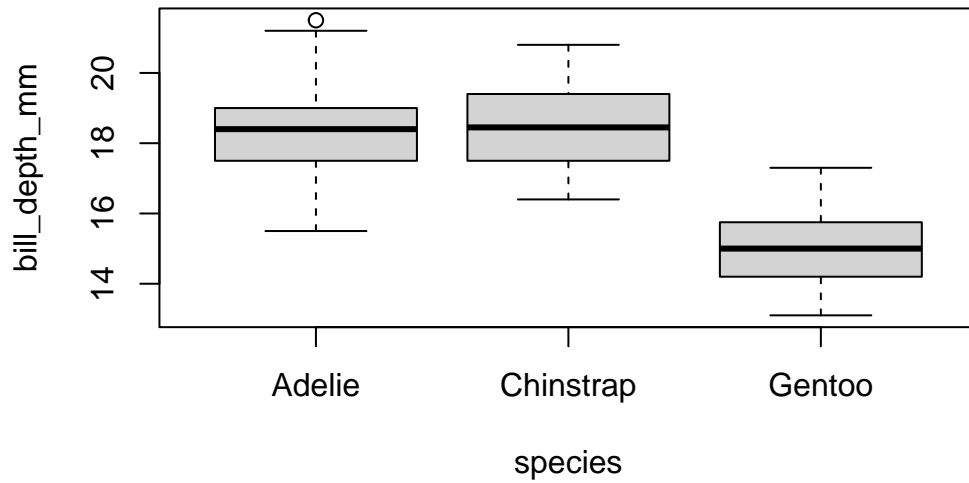
```
levene_r <- leveneTest(bill_depth_mm ~ species, data = pg)
print(levene_r)
```

```
Levene's Test for Homogeneity of Variance (center = median)
      Df F value Pr(>F)
group  2  1.9124 0.1494
330
```

Se observa ca sunt aproximativ egale, fapt sustinut si de valoarea obtinuta in urma testului.

0.1494 > 0.05.

```
plot(bill_depth_mm ~ species, data=pg)
```


Este doar o observatie in afara boxplot-ului in cazul primei specii, insa nu va influenta modelul in mod semnificativ.

Analiza de Varianta (ANOVA) Unifactoriala

Aceasta sectiune se bazeaza pe informatiile din (DeGroot and Schervish 2010).

Fie datele y_{ij} impartite in $i = 1, \dots, p$ grupuri si avand $j = 1, \dots, n_i$ elemente pe fiecare grup. Modelul general este:

$$y_{ij} = \mu + \alpha_i + \varepsilon_{ij}$$

unde μ media, α_i efectul nivelului i , fixat si necunoscut si ε_{ij} valorile reziduale. Consideram ca $\varepsilon_{ij} \sim \mathcal{N}(0, \sigma^2)$.

Definim

$$\beta_i = \mu + \alpha_i$$

$$Y = \begin{bmatrix} y_{11} \\ \vdots \\ y_{1n_1} \\ \vdots \\ y_{p1} \\ \vdots \\ y_{pn_p} \end{bmatrix}$$

si matricea de design X

$$X = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ 1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ \hline 0 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ \hline \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ \hline 0 & 0 & 0 & \dots & 1 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 1 \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 1 \end{bmatrix}$$

Matricea are dimensiunea $n \times p$, unde n numarul de observatii si fiecare coloana corespunde unui grup. Coloana pentru primul grup are n_1 de 1 si $n_2 + \dots + n_p$ de 0. Coloana pentru al doilea grup are n_1 de 0 si n_2 de 1, urmate de $n_3 + \dots + n_p$ de 0. Obtinem modelul liniar:

$$Y = X\beta + \varepsilon$$

In cazul setului nostru de date, matricea X este:

$$X = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ \dots & \dots & \dots \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ \dots & \dots & \dots \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

deoarece avem 3 specii si este o matrice de 333 linii si 3 coloane.

```
l1 <- length(pg$species[pg$species == "Adelie"])
l2 <- length(pg$species[pg$species == "Chinstrap"])
l3 <- length(pg$species[pg$species == "Gentoo"])
cat("Numarul de pinguini din specia Adelie:",l1, "\n")
```

Numarul de pinguini din specia Adelie: 146

```
cat("Numarul de pinguini din specia Chinstrap:",l2, "\n")
```

Numarul de pinguini din specia Chinstrap: 68

```
cat("Numarul de pinguini din specia Gentoo:",l3, "\n")
```

Numarul de pinguini din specia Gentoo: 119

Deci, $n_1 = 146, n_2 = 68, n_3 = 119$.

Pentru aceasta parte am folosit informatiile din (Faraway 2004). Pentru realizarea analizei datelor vom folosi functia `aov`. Variabila raspuns este inaltimea ciocului (`bill_depth_mm`), deoarece este cea care este influentata de specie. Variabila explicativa este specia (`species`). Denumirea de unifactoriala vine de la faptul ca fiecare variabila raspuns este clasificata intr-un singur mod. ANOVA nu testeaza daca o anumita medie este mai mica decat alta, ci doar daca sunt egale sau nu. Ipoteza nula este ca toate mediile sunt egale.

```
a <- aov(bill_depth_mm ~ species, data = pg)
summary(a)
```

```

              Df Sum Sq Mean Sq F value Pr(>F)
species         2   870.8    435.4   344.8 <2e-16 ***
Residuals      330   416.7      1.3
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
```

Vom presupune ca reziduurile sunt independente si normal repartizate.

Din cauza valorii mici $Pr(> F)$, exista diferente intre medii. Tabelul ofera urmatoarele informatii:

- *Df (Degrees of Freedom)*: numarul de grade de libertate pentru “species” si pentru “Residuals”. Cum sunt 333 de observatii si 3 specii, numarul de grade de libertate pentru specii va fi 2 si pentru valorile reziduale 330. Adunate ne dau numarul de grade de libertate total al modelului.
- *Sum Sq (Sum of Squares)*: suma patratelor diferentelor intre valorile observate si cele estimate, i.e. pentru “species” reprezinta variatia totala explicata de efectele speciei asupra inaltimii, iar pentru “Residuals”, variatia care nu poate sa fie explicata de model. Valoarea 870.8 este mare, ceea ce inseamna ca efectul speciei explica o mare parte din variatia datelor. Are o influenta semnificativa asupra inaltimii ciocurilor.
- *Mean Sq (Mean Square)*: media sumelor patratelor (Sum Sq) impartita la gradele de libertate corespunzatoare.
- *F value*: raportul dintre Mean Sq al speciilor si Mean Sq al reziduurilor.
- *Pr(>F)/ valoarea p*: ne indica faptul ca exista o diferenta mare intre medii.

Concluzii ANOVA unifactoriala

Vom efectua o analiza post-hoc folosind functia `pairwise.t.test` si metoda Bonferroni pentru ajustarea valorii p. Nivelul ales initial era de 0.05. Se imparte acest numar la numarul de comparatii, in cazul acesta fiind 3 si se obtine aproximativ 0.17, noul nivel cu care trebuie comparat fiecare rezultat. In acest fel, se reduce probabilitatea de a avea erori in interpretare.

```
#Testam daca sunt egale mediile pentru fiecare pereche
perechi <- pairwise.t.test(pg$bill_depth_mm, pg$species, p.adjust= "bonf")
perechi
```

Pairwise comparisons using t tests with pooled SD

```
data: pg$bill_depth_mm and pg$species
```

```
      Adelie Chinstrap  
Chinstrap 1      -  
Gentoo    <2e-16 <2e-16
```

```
P value adjustment method: bonferroni
```

Nu sunt diferite mari între înălțimea ciocurilor pinguinilor din specia Chinstrap și celor din specia Adelie. Între a celor din specia Gentoo și Adelie, precum și Gentoo și Chinstrap există diferențe semnificative.

DeGroot, Morris H., and Mark J. Schervish. 2010. *Probability and Statistics*. 4th ed. Addison-Wesley.

Faraway, Julian J. 2004. *Linear Models with r*. Chapman; Hall/CRC. <https://doi.org/10.4324/9780203507278>.

Horst, Allison Marie, Alison Presmanes Hill, and Kristen B Gorman. 2020. "Palmer penguins: Palmer Archipelago (Antarctica) Penguin Data." <https://doi.org/10.5281/zenodo.3960218>.